

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

1

מספר בקשה: 11

בפני כב' השופטת חנה קלוגמן

שי להבים בע"מ ח.פ. 511837072
ע"י ב"כ עו"ד ליאור חברון

התובעת:
(המשיבה)

נגד

בנק מזרחי טפחות בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד יצחק גולדשטיין ואח'

הנתבע:
(המבקש)

2

החלטה

בפניי בקשה לסילוק התביעה על הסף עקב התיישנות עילת התביעה.

3

4

5

6

1. רקע כללי ומיהות הצדדים:

7

התובעת עוסקת בתחום יבוא ושיווק תיקים, מזוודות ומוצרי קידום מכירות (להלן: "התובעת"). הנתבע הינו תאגיד בנקאי רשום כחוק, המנהל עסקי בנקאות (להלן: "הנתבע" או "הבנק"). התובעת פתחה בבנק בסניף רמת השרון חשבון עסקי, שמספרו 219025, בחודש דצמבר 1994, עקב רצונה להעביר את פעילותה העסקית לבנק (להלן: "החשבון" או "חשבון הבנק").

10

11

12

13

2. תמצית טענות התובעת:

14

לטענת התובעת, שנים רבות פעלה באמצעות חשבונה העסקי במחזורים כספיים גדולים, תוך שהיא ממלאת אחר כל הדרישות והתנאים שהעמיד הבנק. במשך כל השנים היה לתובעת אמון מוחלט ומלא בבנק, במנהליו ובפקידיו.

15

16

17

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

- 1 3. סמוך לאחר פתיחת החשבון בבנק, בוצעו בו טרנזקציות כספיות בסכומים של מאות אלפי
2 שקלים. כך גם במשך השנים ולצורך ניהול העסק, ניטלו מהבנק אשראים שונים, בין היתר,
3 הלוואות ובעיקר במסגרת החשבון העסקי השוטף.
4
- 5 4. לטענת התובעת, היה ברור לה כי מדובר בחשבון עסקי המכונה חשבון חוזר דביטורי (להלן:
6 "חח"ד"). אולם, כאשר התובעת ערכה בסוף שנת 2010 בדיקה בחשבונה בבנק ע"י חברה
7 מומחית הקרויה "שגיא חישובי ריבית בע"מ" (להלן: "שגיא" או "שגיא חישובי ריבית"),
8 הופתעה לגלות כי הבנק הגדיר את חשבונה תחת הסיווג "עו"ש א", אשר הינו קוד לסיווג
9 החשבון כחשבון משק בית.
10
- 11 לטענת התובעת, בהתאם לנתונים שהועברו אליה ממומחי שגיא, הפערים בין ריבית העו"ש
12 לריבית החח"ד, בתקופות בהן סווג חשבונה כחשבון עו"ש עומדים בין 11.06% ועד 42.85%.
13
- 14 לטענתה, חובתו של הבנק הייתה לסווג את החשבון כחשבון עסקי / חח"ד. מדובר בהטעיה
15 בסיווג החשבונית, אשר הינה הטעיה שיטתית.
16
- 17 בהתאם לחישובים שערכו מומחי שגיא, גבה הבנק בחשבון התובעת ריבית יתר עקב סיווג
18 לא מתאים של החשבון בסכום של 142,685.81 ₪ (נכון ליום 31/12/10). שיערוך סכום זה
19 מגיע לסך של 149,380.30 ₪ (נכון ליום הגשת התביעה).
20
- 21 5. סוגיה נוספת אליה מתייחסת התובעת הינה רכישת קרן נאמנות שביצעה מתוך יתרות
22 חריגה בחשבון (החל מינואר 1999). לטענתה, הבנק פעל במצב של ניגוד עניינים, שכן קרנות
23 הנאמנות שנרכשו עבורה ע"י הבנק היו קרנות "עמדה" שנוהלו ע"י הבנק או שלבנק היה
24 עניין בהם. באוגוסט 2005 אושרו בכנסת מסקנות רפורמת בכר, לפיהן אולצו הבנקים
25 למכור את קרנות הנאמנות שבבעלותם למוסדות פיננסיים חיצוניים. משפעל הבנק,
26 לטענתה, תוך ניגוד עניינים, הרי יש לבטל את כל רכישות קרנות הנאמנות.
27

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

- 1 בהתאם לאמור, חויב החשבון העסקי בחיובי יתר בגין גובה סכום קרנות הנאמנות בקיזוז
2 התשואה לה זכו קרנות הנאמנות ובשערך חיוב היתר מגיע סכום זה לסך של 45,836 ₪
3 (נכון ליום הגשת התביעה).
4
- 5 6. כמו כן, על הבנק להשיב לתובעת את שכר הטרחה ששילמה למומחים מטעם שגיא חישובי
6 ריבית בסך של 35,586 ₪.
7
8 סך סכום התביעה הועמד על כן בסך של 230,802 ₪.
9
- 10 7. לעניין הטיעון המשפטי ועילות התביעה, התובעת טוענת, כי התנהגות הבנק, כפי שפורטה
11 לעיל, עולה כדי רשלנות (סעי' 35 ו-36 לפקודת הנזיקין); התניית שרות בשרות (האסורה לפי
12 הוראות סעיף 7א לחוק הבנקאות (שרות ללקוח)- תשמ"א, 1981 (להלן: "חוק הבנקאות");
13 הטעיה בעניין מהותי הנוגע לשירות כאמור בסעיף 3 לחוק הבנקאות; הפעלת השפעה בלתי
14 הוגנת כאמור בסעיף 4 לחוק הבנקאות; וכן מדובר בפעולה שנעשתה בחוסר תום לב או תוך
15 ניגוד עניינים או הפרת חובת הנאמנות המוגברת שחב הבנק ללקוחותיו.
16
- 17 8. **תמצית טענות הנתבע - הבנק:**
18 בפתח הדברים טוען הנתבע- הבנק, כי דין התביעה להידחות או להימחק על הסף מחמת
19 התיישנות וכן משום שהתביעה טרדנית וקנטרנית ומוגשת בשיהוי ניכר.
20
- 21 בהתייחס לטענת ההתיישנות הוגשה בקשה לסילוק התביעה על הסף. לטענת הבנק, כתב
22 התביעה הוגש ביום 03/04/12, כך שכל עילות התובענה המתייחסות לתקופה שקדמה ליום
23 04/04/05, התיישנו. הואיל והאירועים הנטענים בכתב התביעה אירעו כולם במועדים
24 שלגביהם חלפה תקופת ההתיישנות (לפני המועד 04/04/05), דין התובענה להידחות על
25 הסף.
26
- 27 9. טענות התובעת בעניין סיווג החשבון כחשבון עו"ש מתייחסות לאירועים שאירעו כ- 14-17
28 שנים לפני הגשת התובענה, ואילו הטענה בעניין רכישת קרנות הנאמנות מתייחסת לתקופה

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

1 המתחילה כ- 11 שנים טרם הגשת התביעה. חלוף הזמן מקשה על איתור מסמכים
2 רלבנטיים ועל זיכרוןם של העדים הרלבנטיים ומשכך אף נגרם לבנק נזק ראייתי כבד.
3
4 10. לגופו של עניין, לטענת הבנק, התובעת קיבלה בזמן אמת את כל המידע הרלבנטי והיא יכלה
5 לבצע כל בדיקה שמצאה לנכון. לתובעת היו מנהל חשבונות ורואה חשבון אשר בדקו את
6 חשבון הבנק באופן שוטף והעירו בזמן אמת על כל טעות או פגם, אם וככל שהיו.
7
8 אף מסגרות האשראי ושיעורי הריבית היו ידועים לתובעת בזמן אמת. התובעת היא
9 שהכתיבה את אופן ניהול החשבון, אם כחשבון עו"ש ללא מסגרת ואם כחשבון עו"ש /
10 חח"ד, לפי שיקול דעתה ולשביעות רצונה. התובעת היא שהחליטה האם לרכוש או לא
11 לרכוש ני"ע וקרנות נאמנות, אילו ני"ע וקרנות לרכוש, מתי ובאילו סכומים. הראיה-
12 התובעת לא באה לבנק בכל טרוניה משך שנים רבות וארוכות.
13
14 בנוסף, הבנק לא התנה שירות בשירות, ולא פעל בניגוד עניינים. אין כל קשר בין מסקנות
15 ועדת בכר לבין ההתנהלות בחשבונה של התובעת. הבנק פעל בהתאם להוראות הדין.
16

דיון והכרעה:

17 בראש ובראשונה יש לדון בבקשה המקדמית לסילוק התביעה על הסף עקב התיישנות עילת
18 התביעה.
19
20

11. המסגרת הנורמטיבית:

21 הלכה פסוקה היא, כי בית המשפט ישתמש בסמכותו למחוק תביעה על הסף רק במקרים
22 בהם יהיה ברור, כי בשום פנים ואופן אין התובע יכול לקבל, על יסוד הטענות המבססות את
23 תביעתו, את הסעד המבוקש (ראו: ת.א. 51323/07 רובינסון נ' מדינת ישראל (ניתן ביום
24 6.4.08) והאסמכתאות שאוזכרו שם).
25
26

27 הלכה זו כוחה יפה גם באשר לטענה בדבר התיישנות התביעה, ובכלל זה יש לאפשר לתובע
28 להוכיח שתביעתו לא התיישנה. עם זאת, שעה שברור שהתביעה התיישנה ואין צורך לשמוע
29 ראיות, וכאשר הדברים עולים מכתבי הטענות, יורה בית המשפט על דחיית התביעה על
30 הסף וללא צורך בשמיעת הראיות: "מחיקת תביעה על הסף הינה סנקציה חמורה ביותר,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

1 שיש להשתמש בה במקרים חריגים בלבד, ... אולם מקום בו מוכח כי התביעה התיישנה,
2 כבענייננו, שומה על בית המשפט לדחותה על הסף" (ע"א 4600/91 מוסקוביץ נ' הבנק
3 הבינלאומי, פ"ד מח (3) 465).

4 לעניין הרציונל בדבר הטענה להתיישנות, הפנתה התובעת לרע"א 2006/06 בנק מזרחי
5 טפחות בע"מ נ' נגר כרמלה ובניה בע"מ (ניתן ביום 15/08/2012) (להלן: "פסק דין נגר
6 כרמלה"):

7
8 " ... אכן, ככלל, יש לפרש את דיני ההתיישנות באופן הנותן פתח לבעל דין לטעון
9 את טענותיו המהותיות בפני בית המשפט, ובכך תשמר זכות הגישה לערכאות
10 (ראו: ע"א 630/90 רוז'נסקי נ' ארגון מובילי לוד בע"מ, פ"ד מה(5) 365 (1991)
11 (להלן: פרשת רוז'נסקי)). יחד עם זאת, האינטרס של הצד שכנגד אף הוא בעל
12 משקל של ממש, והוא אינטרס סופיות הדיון. לצד זאת, משקפים דיני
13 ההתיישנות את הרצון שבקיום הליך משפטי יעיל, אשר הינו מיטבי ככל שפרק
14 הזמן ממועד היווצרות העילה ועד למועד הדיון בה קצר יותר, נוכח הידלדלות
15 הראיות עם חלוף הזמן והיווצרות הקושי בחשיפת האמת (ראו פסק דיני בע"א
16 2387/06 פלונית נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ (טרם פורסם, 31.8.2008)).
17 הניסיון להסדיר את המתח בין שיקולים נוגדים אלו, הוא שהוביל לעיצוב דיני
18 ההתיישנות, והם משקפים את האיזון הראוי לדעת המחוקק באשר לתקופת
19 ההתיישנות שיש להחיל על סוגי הליכים שונים. משכך, אף תחת ההנחה שיש
20 לפרש את דיני ההתיישנות באופן מצמצם, אין בעיקרון זה בכדי להוביל לעיקורם
21 מתוכן, ויש לעצב את פרשנות דיני ההתיישנות באופן שיעלה בקנה אחד עם לשון
22 החוק וישרת את תכליתו".

23
24 12. סעיף 5 לחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958 (להלן: "חוק ההתיישנות") קובע בזו הלשון:
25 "התקופה שבה מתיישנת תביעה שלא הוגשה עליה תובענה (להלן- תקופת ההתיישנות)
26 היא –

27 (1) בשאינו מקרקעין – שבע שנים".

28
29 סעיף 6 לחוק ההתיישנות קובע:

30 "תקופת ההתיישנות מתחילה ביום שבו נולדה עילת התובענה."

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

- 1
2 כמו כן, נקבע בסעיף 8 לחוק ההתיישנות כלל העוצר את מרוץ ההתיישנות במקרה של אי
3 ידיעת קיומן של עובדות מהותיות המרכיבות את עילת התביעה, בכפוף לתנאי כי אי הידיעה
4 נבעה מסיבות שלא היו תלויות בתובע ושאלף בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, או
5 אז יחל מרוץ ההתיישנות מיום ידיעת העובדות :
- 6
7 **"נעלמו מן התובע העובדות המהוות את עילת התובענה, מסיבות שלא היו תלויות בו ושאלף**
8 **בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן, תתחיל תקופת ההתיישנות ביום שבו נודעו**
9 **לתובע עובדות אלה."**
- 10
11 13. על סעיף 8 חל כלל הגילוי המאוחר שהינו בעל אופי אובייקטיבי, דהיינו כדי לבסס הגנה של
12 גילוי מאוחר על התובע להוכיח כי אי הגילוי אינו תלוי בו וכי אף בזהירות סבירה לא יכול
13 היה למנוע זאת.
- 14
15 לעניין זה יפים דבריה של כב' הש' פרוקצ'יה בע"א 2206/08 יחזקאל סיגמן נ' חב' דובק
16 בע"מ (ניתן ביום 11/07/10) (להלן: "הלכת סיגמן") :
- 17
18 **"סעיף 8 לחוק ההתיישנות קובע כלל גילוי מאוחר בעל אופי אובייקטיבי, במובן**
19 **הבא: כדי לעכב את מירוצ ההתיישנות בשל גילוי מאוחר של עובדות מאטריליות**
20 **לעילה, אין די בכך שאדם גילה את העובדות הללו באיחור. כדי לבסס הגנה של**
21 **גילוי מאוחר על פי סעיף 8, על התובע להוכיח כי אי הגילוי נבע מסיבות שלא היו**
22 **תלויות בו, ושאלף בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן. משמעות הדבר היא,**
23 **כי מקום שהעובדות המטריאליות מצויות בידיעת התובע, ולו "בכח", הוא ייחשב**
24 **כאילו ידע אותן בפועל, כל עוד ניתן היה במאמץ סביר לגלותן."**
- 25
26 וכן ראו :
- 27
28 **"על התובע להוכיח כי נקט אמצעים סבירים כדי לגלות את הזיקה הסיבתית. על**
29 **התובע המתגונן בטענה של "התיישנות שלא מדעת" הנטל להוכיח את הגנתו,**
30 **משהניח הנתבע תשתית ראשונית לפיה התביעה התיישנה בהתאם למועד**

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

1 היווצרות עילת התביעה" (אנגלרד, ברק, חשין דיני הנזיקין תורת הנזיקין הכללית
2 728 (מהדורה שניה, ג' טדסקי, 1976).

3
4 אם כן, בהתאם להלכת סיגמן, המבחן לתחילת מרוץ ההתיישנות הינו מבחן האדם הסביר,
5 קרי באילו נסיבות היה אדם סביר מגיש תביעה על בסיס נזק שהתגלה, על פי מבחן
6 אובייקטיבי.

7 בנוסף, כדי שתעמוד ההגנה לפי סעיף 8 לחוק ההתיישנות, על התובע להוכיח כי אי גילוי
8 העובדות נבע מסיבות שלא היו תלויות בו, ושארף בזהירות סבירה לא יכול היה למנוע אותן.

14. מן הכלל אל הפרט:

9
10 מקדימה התובעת וטוענת, כי הבנק לא צירף תצהיר לבקשה לסילוק על הסף, בתמיכה
11 לטיעונים העובדתיים בבקשתו ומטעם זה דין הבקשה להידחות.
12 מנגד, השיב הבנק, כי הוא אף הבהיר במפורש בסעיף 19 לבקשה, כי הבקשה אינה נתמכת
13 בתצהיר הואיל והיא נסמכת כל כולה על האמור בכתב התביעה ובנספחיו.

14
15 לעניין זה אני מקבלת את טענת הבנק, כי אכן הבקשה לסילוק התביעה על הסף נסמכת על
16 האמור בכתב התביעה ובנספחיו. כמו כן, הבקשה הנדונה כוללת טיעונים משפטיים, אשר
17 אין כל צורך, בהתאם לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984 (להלן: "תקסד"א"), כי
18 ייתמכו בתצהיר.

19
20
21 15. לגופו של עניין, התובעת טוענת לשני נושאים שיש לבחון לגביהם את טענת ההתיישנות:

22 האחד- סיווג החשבון כחשבון עו"ש / משק בית (ולא כחשבון חח"ד / עסקי) במועדים שונים
23 בין השנים 1994-1998.

24 השני- רכישת קרנות נאמנות, החל מחודש ינואר 1999.

25 26 16. סיווג החשבון:

27 לטענת התובעת, התקופות בהן סווג חשבונה בבנק כחשבון עו"ש / משק בית הינן אלה:

28 א. מפתחת החשבון (12/94) ועד 30/10/95.

29 ב. מיום 02/02/96 ועד 15/03/97.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

- 1 ג. מיום 13/07/98 ועד 18/12/98.
- 2
- 3 התובעת מבהירה, כי במרבית משך ניהול החשבון העסקי הוא סווג כחשבון חח"ד / עסקי
- 4 וכי רק בתקופות האמורות לעיל, סווג החשבון כחשבון עו"ש / משק בית. התובעת מוסיפה,
- 5 כי אין לה כל טענות לתקופות שבהן חשבון התובעת בבנק סווג כחשבון עסקי בכל הקשור
- 6 למסגרות האשראי שנהגו בחשבון או לשיעורי הריבית שחויבו בחשבון.
- 7
- 8 לטענת הבנק, יש לדחות את רכיב נזק זה על הסף מחמת התיישנותו, שכן העובדות, קרי
- 9 שיעורי הריבית בהם חויב החשבון, הנדרשות לביסוס התביעה, היו ידועות לה בזמן אמת
- 10 וטרם יום 04/04/05. עיתי הפנייה למומחה לבדיקת החשבון אינו יכול לקבוע את מועד
- 11 תחילת מרוץ ההתיישנות.
- 12
- 13 17. לטענת התובעת, מדובר בתביעה מסוג "השורה התחתונה". לאור מאפייניו המיוחדים של
- 14 חשבון עו"ש, אשר כל החיובים בו מתמזגים לאחד, למעשה, הנזק לא "נעצר" במועד מסוים
- 15 אלא ממשיך "להתגלגל" בחשבון עד ליום בו מופסקת הפעילות בחשבון. אם אין הפעילות
- 16 בחשבון "נעצרת", הרי הנזק מתגלגל עד היום, ולפיכך לא חלה התיישנות בגין רכיב נזק זה.
- 17
- 18 18. סעיף 6 לחוק ההתיישנות קובע, כי תקופת ההתיישנות מתחילה ביום שבו נולדה עילת
- 19 התובענה.
- 20
- 21 "עילת התובענה" לצורך זה הינה :
- 22
- 23 "...מסכת העובדות המהותית המזכות את הנושה (התובע) בקיום החיוב של
- 24 החייב (הנתבע)... היום שבו נולדה עילת התובענה' הוא איפוא היום, בו
- 25 מתגבשות העובדות המהותיות, המזכות את הנושה (התובע) בקיום החיוב כלפיו
- 26 על-ידי החייב (הנתבע)... מיום זה מתחילה תקופת ההתיישנות לרוץ. אילו הגיש
- 27 התובע אותו יום תביעה לבית-משפט והיה מוכיח את כל העובדות המהותיות,
- 28 היה זוכה בפסק דין" (דברי השופט (כתוארו אז) ברק בד"נ 32/84 עיזבון ולטר נתן

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

1 וויליאמס ז"ל נ' 43 [Israel British Bank (London) (in liquidation)], בעמ'
2 .(271)

3
4 הווה אומר, ע"מ לבחון את השאלה האם חלה התיישנות ברכיב סיווג החשבון בבנק, עלינו
5 להבין בראש ובראשונה מהו היום בו נולדה עילת התובענה. כאמור לעיל, היום בו נולדה
6 עילת התובענה הינו היום בו מתגבשות העובדות המהותיות המזכות את התובעת בקיום
7 החיוב כלפיה ע"י הבנק- מיום זה מתחילה תקופת ההתיישנות לרוץ.

8
9 19. במקרה דנן העובדות המהותיות המזכות את התובעת בסעד המבוקש על ידה התגבשו אפוא
10 ביום בו חדל החשבון להתנהל כחשבון עו"ש (לעניין זה ראו: ע"א 7085/98 סריגי ציביאק
11 בע"מ (בפירוק) נ' בנק לאומי לישראל בע"מ, פ"ד נו (6) 493), כלומר בחודש דצמבר לשנת
12 1998. כמו כן, אין זה סביר כי מועד הפנייה למומחים מטעם שגיאה חישובי ריבית הוא זה
13 שיקבע את תחילת מועד ההתיישנות, כאשר לא הייתה כל מניעה לפנות לייעוץ מקצועי כזה
14 בכל שלב.

15
16 לעניין זה יש לציין דברים שנאמרו על ידי בתיק אחר שהיה בפניי ואשר הינו רלבנטי
17 לענייננו, ת"א 41379-04-12 חיים בקר נ' זאב פרצ'ק (שלום- הרצליה) (ניתן ביום
18 : (30/05/2013)

19
20 "במקרה שלפנינו אין מדובר על אי ידיעת העובדות המקימות את עילת התביעה,
21 אלא על אי ידיעה שעובדות אלו מקימות עילת תביעה – דהיינו רק בשלב מאוחר
22 הבין התובע, לטענתו, שמדובר בייעוץ מקצועי רשלני. זאת נודע לו לאחר
23 ההרצאה, כאמור. באופן תיאורטי, אם היה התובע פונה למומחה הנוסף אליו פנה
24 לאחר ההרצאה האמורה, היה המומחה מגיע לתוצאות זהות. ומכאן, ניתן היה
25 להתחקות בשקידה סבירה אחר עילת התביעה בכל שלב (ראה גם תא - 41711-02
26 12 משה איבשקובסקי נ' פז עמי סוכנות לביטוח בע"מ (שלום- תל-אביב-יפו),
27 (ניתן ביום 24/02/2013 מפי כב' הש' פלינר).

28 כפי שנקבע במקרה אחר בת.א. 25463-10-11 אושרת שקאוי נ' קופת חולים
29 כללית מחוז מרכז (מחוזי- מרכז), (ניתן ביום 11/09/2012) (מפי כב' הש'
30 טולקובסקי), לא ייתכן כי מועד תחילת מרוץ ההתיישנות, יושפע ממועד הפניה

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

- 1 **לייעוץ משפטי ומועד קבלת חוות דעתו של מומחה רפואי, כאשר העובדות המהוות**
2 **את עילת התובענה ואשר היו צריכות לרמוז על ההתרשלות הנטענת, היו בידיעת**
3 **התובעת מאז היותה קטינה".**
4
5 20. לא זו אף זו, טענת התובעת כי מדובר בתביעה מסוג "השורה התחתונה", לא תוכל לעמוד,
6 שכן גם באם נקבל את גרסת התובעת כי הנזק לא נעצר אלא ממשיך להתגלגל עד ליום
7 הפסקת הפעילות בחשבון העו"ש, הרי שיום זה מסתיים בדצמבר 1998, הוא המועד בו
8 הבנק סיווג את החשבון כחשבון עסקי / חח"ד. כלומר, בדצמבר 1998 התגבש הנזק בגין
9 רכיב סיווג החשבון כעו"ש, שכן ממועד זה ואילך, כך לטענת התובעת, אין לה כל טרזניה
10 כלפי סיווג החשבון בבנק.
11
12 אם כן, גם בהתאם לעמדת התובעת, חלה התיישנות בגין רכיב נזק זה של סיווג החשבון ע"י
13 הבנק.
14
15 21. לחילופין, טוענת התובעת, כי חל סעיף 8 לחוק ההתיישנות, אשר כותרתו "התיישנות שלא
16 מדעת". כדי שתעמוד ההגנה לפי סעיף 8 לחוק ההתיישנות, על התובעת להוכיח כי אי גילוי
17 העובדות נבע מסיבות שלא היו תלויות בה, ושאיך בזהירות סבירה לא יכולה הייתה למנוע
18 אותן.
19
20 במקרה דנן לא עומדת לתובעת הגנת סעיף 8 לחוק ההתיישנות. לטענת התובעת, לא הייתה
21 לה היכולת להבין כי עו"ש א', מהווה בבנק קוד לסיווג החשבון כחשבון של משקי בית. לא
22 מקובלת עליי טענה זו. התובעת הינה חברה בע"מ אשר ניהלה את חשבונה העסקי בבנק-
23 הנתבע משך שנים ארוכות ואשר מערך כוח האדם שברשותה כולל רואה חשבון ומנהל
24 חשבונות אשר מהווים בקרה ופיקוח על הכספים המוזרמים לחשבון העסקי בבנק
25 והיוצאים ממנו. כמו כן, שיעורי הריבית בחשבונה בבנק היו ידועים לתובעת ביום בו פתחה
26 את החשבון העסקי בבנק.
27
28 22. אכן מקובלת עליי טענת הבנק, כי בזמן אמת היו ידועות לתובעת כל העובדות הצריכות
29 להקים בסיס להגשת התביעה, וכי עצם כך שפנתה למומחים מטעם שגיאה בשלב כה מאוחר

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

1 (כעבור כ- 12 שנים!) לא צריך להשפיע על תחילת מרוץ ההתיישנות, שכן אחרת ניתן היה
2 לומר כי התובענה לא הייתה מתיישנת לעולם.

3
4 למען הסר ספק יש להבהיר, כי אין חולק שהסיווג של החשבון אשר, לטענת התובעת, היה
5 סיווג שגוי שגרר אחריו חישוב ריבית ביתר, הסתיים בסוף שנת 1998, כאמור, ומניין
6 התקופה החל לכל המאוחר ביום 19/12/98. ממועד זה ואילך יש לייחס לתובעת ידיעה
7 בפועל (או למצער ידיעה קונסטרוקטיבית) אודות העובדות המקימות את עילת התביעה.
8

9 חוות הדעת של שגיאה, שצירפה התובעת לתביעתה אינה, ולא יכולה להיות, חלק מהעובדות
10 המהוות את עילת התביעה, אלא יישום העובדות שהיו בידעתה (הגם באופן
11 קונסטרוקטיבי) כבר מאז שנת 1998. משלא פעלה במהלך השנים לאחר מכן, אין לה להלין
12 אלא על עצמה בלבד.

13
14 משכך, דין הטענה בדבר סיווג שגוי של החשבון העסקי- **להידחות על הסף מחמת**
15 **התיישנות.**

16
17 **23. רכישת קרנות הנאמנות:**

18 רכיב הנזק השני הינו רכישת קרנות נאמנות ע"י הבנק עבור התובעת. לטענת התובעת,
19 ברבעון האחרון של 1998 (אוקטובר-דצמבר), החל הבנק להעביר את חיובי ההלוואות
20 בחשבון השוטף לחשבון "הלוואות בפיגור". לפיכך, מנהל התובעת מיהר לבנק בדצמבר
21 1998 לפגישה עם מנהל הסניף בבנק. האחרון המליץ לו, כי התובעת תרכוש קרנות נאמנות
22 ברכישה חודשית ואילו הבנק יעמיד לה מסגרת אשראי בחשבון, כך שחיובי ההלוואות יפרעו
23 בחשבון ולא יועברו לחשבון הלוואות בפיגור.

24
25 מנהל התובעת ביקש להתחיל את הרכישות מחודש ינואר 1999 ומנהל הסניף הסכים.
26 לפיכך, ביום 11/12/98 בוטלו כל חיובי הפיגורים בהלוואות והם נפרעו לחשבון העו"ש.
27 סמוך לפעולה זו, ביום 19/12/98 הועמדה לתובעת מסגרת אשראי בסך של 150,000 ₪ שוות
28 ערך ליתרת החוב באותו היום.

29

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

- 1 24. בהתאם לסיכום הפגישה, ביום 20/01/99 החל הבנק לרכוש לטובת התובעת קרנות נאמנות
2 בהוראת קבע חודשית בסכומים שבין 2,500 ₪ ל- 3,000 ₪. מייד לאחר מכן, ביום 22/01/99
3 הגדיל הבנק את מסגרת האשראי בחשבון מסך של 150,000 ₪ לסך של 350,000 ₪.
4
5 לטענת התובעת, מתוך הטבלה שערכו המומחים בשגיא, ניתן להבין כי רכישת קרנות
6 הנאמנות הייתה מתוך יתרות חריגה בחשבון.
7 כמו כן, התובעת הציגה טבלה הכוללת דוגמאות (מתוך חוות הדעת של שגיא) של יתרות
8 חריגה בחשבון בשעה שנרכשו קרנות הנאמנות.
9 לטענת התובעת, רכישת קרנות הנאמנות במימון הבנק עולה כדי "התניית שירות בשירות",
10 או לחילופין עולה כדי פעולה תוך ניגוד עניינים של הבנק. מדובר בקרנות "עמדה" שנוהלו
11 ע"י הבנק או שלבנק היה עניין בהם.
12
13 25. לפי סעי' 3 לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (ייעוץ להשקעות), התשמ"ו-1986, היה על הבנק
14 בטרם רכישת קרנות הנאמנות מסוג "עמדה", להביא את מסקנות ועדת בכר שאושרו
15 בכנסת באוגוסט 2005 ואשר לפיהן אולצו הבנקים למכור את קרנות הנאמנות שבעלותם
16 למוסדות פיננסיים חיצוניים- לידיעת התובעת ולהחתים אותה טרם רכישת הקרנות על
17 מסמך מתאים שבו ישנו גילוי מתאים בנוגע לנושא זה.
18 לטענת התובעת, משפעל הבנק תוך ניגוד עניינים, הרי יש לבטל את כל רכישות קרנות
19 הנאמנות.
20
21 בהתאם לחוות דעת מטעם שגיא ובשערוך חיוב היתר עד ליום הגשת התביעה מדובר בסכום
22 של 45,836 ₪ (דו"ח שגיא צורף לכתב התביעה כנספח טו').
23
24 26. לטענת הבנק, יש לסלק את התובענה על הסף, לרבות רכיב הנזק בדבר רכישת קרנות
25 הנאמנות, שכן כל האירועים עליהן מושתתת התובענה אירעו קודם ליום 04/04/2005.
26
27 ראשית, עלינו לבחון את המועדים הרלבנטיים לעילת התביעה בנושא רכישת קרנות
28 הנאמנות ע"י הבנק. בהתאם לאמור לעיל ובהתבסס על כתב התביעה, ניתן ללמוד כי ביום
29 20/01/99 החל הבנק לרכוש לטובת התובעת קרנות נאמנות. הווה אומר, פעולת רכישת

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

- 1 הקרנות החלה בינואר 1999. נשאלת כעת השאלה מתי הופסקה פעילות זו של רכישת קרנות
2 הנאמנות ע"י הבנק.
3
- 4 27. מתוך כתב התביעה לא ניתן להבין באופן חד משמעי מתי הופסקה (אם בכלל) רכישת קרנות
5 הנאמנות ע"י הבנק לטובת התובעת. כל שניתן ללמוד הינו מתוך כתב התביעה המבוסס על
6 חוות הדעת של שגיא (נספח טו').
7
- 8 הדוגמאות בטבלה שצירפה התובעת לתביעתה (סעי' 62 לכתב התביעה) נושאות תאריכי
9 רכישת ניירות ערך החל מיום 10/10/2001 ועד יום 05/10/2006 (בהתאם לנספח טו',
10 המהווה חוות דעת מומחה (שגיא) מטעם התובעת- ראו סעי' 7 לחוות הדעת).
11
- 12 כתב התביעה הוגש ביום 03/04/2012, לפיכך עילות התביעה הקשורות לרכישת קרנות
13 הנאמנות במועדים שקדמו ליום 04/04/2005, דינן להידחות עקב התיישנות.
14 בהתאם לכך, כאשר אנו מעיינים בטבלה המצוינת לעיל (סעי' 62 לכתב התביעה), סעיפי
15 התביעה בגין רכישת ניירות הערך שאירעו בין התאריכים 10/10/2001 ועד יום 10/05/2004
16 (כולל)- דינן להידחות עקב התיישנות, ולפיכך יש לקבל לגביהן את הבקשה להידחות על
17 הסף.
18
- 19 28. לעומתן, סעיפי התביעה (בהתאם לטבלה) בגין רכישת ניירות ערך שאירעו בין התאריכים
20 08/08/2005 ועד יום 05/10/2006 (כולל)- דינן להישמע, ולפיכך הטענה בדבר דחייה על הסף
21 מחמת התיישנות, נדחית לגביהן.
22
- 23 לאור האמור לעיל, הבקשה לדחייה על הסף מחמת התיישנות באשר לרכישת קרנות
24 הנאמנות- **התקבלה באופן חלקי**.
25
- 26 **סוף דבר:** 29.
27 לאור האמור לעיל, הבקשה לדחייה על הסף מחמת התיישנות מתקבלת **בחלקה** באופן
28 הבא :

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 5671-04-12 שי להבים בע"מ נ' בנק מזרחי טפחות בעמ

תיק חיצוני :

1 א. לעניין רכיב הנזק בדבר סיווג החשבון בבנק- התקבלה הבקשה ורכיב נזק זה נדחה על
2 הסף מחמת התיישנות.

3 ב. לעניין רכיב הנזק בדבר רכישת קרנות הנאמנות- הבקשה התקבלה באופן חלקי
4 כדלהלן :

5 סעיפי התביעה בגין רכישת ניירות הערך שאירעו בין התאריכים 10/10/2001 ועד יום
6 10/05/2004 (כולל)- נדחות על הסף מחמת התיישנות.

7
8 סעיפי התביעה בגין רכישת ניירות ערך שאירעו בין התאריכים 08/08/2005 ועד יום
9 05/10/2006 (כולל) – הבקשה לדחייה על הסף נדחית לגביהן.

10
11 לאור תוצאות ההחלטה, על התובעת להגיש כתב תביעה מתוקן תוך 30 יום ממועד מתן
12 החלטה זו. הנתבע יגיש כתב הגנה מתוקן תוך 30 יום שלאחר מכן.

13
14 כמו כן, על התובעת לשלם לנתבע בגין הוצאות בקשה זו והגשת כתב הגנה מתוקן סך
15 של 3,000 ₪.

16
17 המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים.

18
19 קדם משפט לאחר הגשת כתבי הטענות המתוקנים יתקיים ביום 14.1.13 שעה 10:30

20
21 ניתנה היום, כ"ה תשרי תשע"ד, 29 ספטמבר 2013, בהעדר הצדדים.
22

חנה קלוגמן, שופטת

23
24

